

Gliwice, dnia 25 listopad 2020 r.

INSPEKCJA WETERYNARYJNA
POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII
W GLIWICACH
Tomasz Wysocki

PIW.GL.OZK.BŻ.545.1.2021

= Koła łowieckie =

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Gliwicach informuje, że dnia 20 października 2020 r. weszła w życie Instrukcja Głównego Lekarza Weterynarii o numerze GIWpr.0200.1.20.2020 z dnia 20 lipca 2020 r. określająca postępowanie przy wykonywaniu urzędowego badania mięsa na włośnię metodą wytrawiania próbki zbiorczej z zastosowaniem metody magnetycznego mieszania na podstawie rozporządzenia Komisji (WE) 2015/1375 w związku z powyższym nastąpiła konieczność objęcia pełnego nadzoru nad punktami wytrawiania na terenie tutejszego Inspektoratu ujednoczenia i wprowadzenia dokumentacji odzwierciedlającej przeprowadzenie pełnego badania mięsa metodą wytrawiania w w/w punktach.

Laboratoria wyznaczone w rozumieniu powyższej Instrukcji to laboratoria akredytowane i nieakredytowane. Akredytowane wykonują badania na obecność włośni w mięsie wprowadzanym do obrotu zarówno na rynek krajowy jak i zagraniczny, w tym w mięsie podlegającym sprzedaży bezpośredniej, w mięsie wykorzystywanym do produkcji żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego oraz w mięsie pochodzącym z rzeźni o małej zdolności produkcyjnej. Laboratoria nie posiadające akredytacji są wyznaczane przez PLW i pozostają pod jego nadzorem. W związku z powyższym powinny posiadać procedurę postępowania z próbkami podczas przyjmowania ich do badań od klienta, opisującą kryteria akceptowalności, identyfikacji i dalszego postępowania jak w przypadku laboratoriów akredytowanych **W naszym przypadku na tej dokumentacji powstaje obowiązek zapisu tylko w przypadku przyjęcia próbek do badań w imieniu Koła Łowieckiego, od tuszy która przeznaczona będzie do dalszej sprzedaży w ramach prowadzonej i zarejestrowanej działalności „Sprzedaży Bezpośredniej”** – ponieważ świnie ubite we własnym gospodarstwie nie na użytek własny, ale w celu dalszej sprzedaży konsumentowi końcowemu zgodnie z obowiązującymi przepisami zostaje ubita w rzeźni, z czym wiąże się za każdym razem przeprowadzenie pełnego badania przedubojowego, poubojowego oraz badania w celu wykrycia włośni w laboratorium akredytowanym.

W odniesieniu do badań mięsa przeznaczonego na użytek własny, pracownie wykonujące badania nie są objęte wymaganiami ww. Instrukcji, nie będą wyznaczone oraz nie mogą wykonywać badań w zakresie wyżej wymienionych działalności. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny badania na obecność włośni są przeprowadzane przez urzędowych lekarzy weterynarii. W przypadku urzędowych lekarzy weterynarii wyznaczonych do przeprowadzania tych badań na podstawie art. 16 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, sposób dokumentowania przyjęcia próbek do badań może być określony w umowie zawieranej przez powiatowego lekarza weterynarii dotyczącej wykonywania zleconych czynności.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Gliwicach jednocześnie przesyła informacje dotyczącą stanu prawnego na temat możliwości wykorzystania mięsa dzików na użytek własny oraz w ramach sprzedaży bezpośredniej:

Badanie przeprowadza urzędowy lekarz weterynarii, przy czym próbki do badania są dostarczane z reguły przez posiadacza mięsa. Urzędowy lekarz weterynarii pobiera próbki do badań tylko w przypadku, gdy posiadacz tuszy dzika złoży wniosek o przeprowadzenie dobrowolnego badania „poubojowego” (Obecnie sposób przeprowadzenia tego badania opisany jest w art. 28 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/627 z dnia 15 marca 2019 r. ustanawiającego jednolite praktyczne rozwiązania dotyczące przeprowadzania kontroli urzędowych produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 oraz zmieniającego rozporządzenie Komisji (WE) nr 2074/2005 w odniesieniu do kontroli urzędowych (Dz. Urz. UE.L Nr 131, str. 51).

Sposób pobierania próbek do badania mięsa na obecność włośni **na użytek własny myśliwego** oraz zasady dostarczania próbek do urzędowego lekarza weterynarii są szczegółowo opisane w załączniku nr 2 do rozporządzenia MR i RW Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 września 2015 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośrednio t.j:

Należy pobrać sześć próbek mięsa, każda wielkości orzecha laskowego,

- a) **po jednej próbce z mięśni każdego filaru przepony w przejściu do części ścięgnowej,**
- b) **mięśni zuchwowych,**
- c) **mięśni przedramienia,**
- d) **mięśni międzyżebrowych,**
- e) **mięśni języka.**

Jeżeli nie można pobrać próbek z niektórych określonych powyżej mięśni, to pobiera się cztery próbki mięsa z mięśni, które są dostępne. Łączna masa pobranych próbek nie powinna być mniejsza niż 50 g. Probki powinny być dostarczone do urzędowego lekarza weterynarii niezwłocznie, nie później niż 48 godzin od dokonania odstrzału.

Próbki powinny być przechowywane i transportowane w warunkach zapobiegających rozkładowi gnilnemu mięsa, przy czym próbki nie mogą być mrożone.

Dostarczający próbki powinien poinformować urzędowego lekarza weterynarii o:

- 1) wieku zwierzęcia;
- 2) miejscu pochodzenia zwierzęcia;
- 3) części zwierzęcia, z której zostały pobrane próbki do badań

Zgodnie z § 9 niniejszego Rozporządzenia:

- 1) jeżeli w wyniku przeprowadzonego badania na obecność włośni stwierdzono, że badane mięso jest zdatne do spożycia przez ludzi, urzędowy lekarz weterynarii wystawia zaświadczenie o przeprowadzeniu badania poubojowego mięsa,
- 2) jeżeli w wyniku badania na obecność włośni stwierdzono włośnię to :
  - a) jeżeli próbki pobierał posiadacz mięsa - powiatowy lekarz weterynarii wydaje decyzję administracyjną w sprawie uznania mięsa za niezdatne do spożycia przez ludzi, określając w niej sposób postępowania z tym mięsem (przed wydaniem decyzji o niezdatności mięsa do spożycia przez ludzi urzędowy lekarz weterynarii przeprowadza z urzędu badanie poubojowe (obligatoryjne) oraz pobiera próbki mięsa i przeprowadza jeszcze jedno badanie na obecność włośni);
  - b) jeżeli próbki pobierał urzędowy lekarz weterynarii – mięso znakuje się znakiem weterynaryjnym w kształcie trójkąta równobocznego o długości boku 5 cm zawierającym w górnej części - litery „PL” a w dolnej części - litery „IW” (znak weterynaryjny umieszcza się na zewnętrznej powierzchni tuszy przez opieczutowanie jej znakiem przy użyciu tuszu lub przez znakowanie na gorąco lub zawieszce przymocowanej do tuszy).

Jeżeli koło łowieckie lub inny zarządca lub dzierżawca obwodu łowieckiego zdecyduje o przeznaczeniu tuszy dzika **do sprzedaży bezpośrednio** to zgodnie z § 21 Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju

Wsi z dnia 30 września 2015 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do **sprzedaży bezpośredniej** tusze pozyskane z dzików przeznaczone do **sprzedaży bezpośredniej** poddaje się badaniu na włośnię przeprowadzanemu w sposób określony w załączniku I i III do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/1375 z dnia 10 sierpnia 2015 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące urzędowych kontroli w odniesieniu do włośni (*Trichinella*) w mięsie. Przepisy te bardzo szczegółowo opisują sposób pobrania oraz badania próbek mięsa na obecność włośni metodą wytrawiania. Przepisy nie przewidują wprost, kto powinien pobrać próbkę do badania w kierunku włośni w przypadku dzików przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej. Mięso takich zwierząt nie jest poddawane badaniu poubojowemu. Zgodnie z § 20 ww. rozporządzenia MR i RW tusza dzika przeznaczonego do sprzedaży bezpośredniej poddawana jest oględzinom przez osobę przeszkoloną zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14) oraz wytrzewianiu na łowisku. Rozporządzenie nie przewiduje przeprowadzania czynności przez urzędowego lekarza weterynarii, co wskazuje na możliwość pobrania próbki do badań na obecność włośni przez osobę dokonującą oględzin. Tusze i podroby pozyskane z dzików mogą być przeznaczone do sprzedaży bezpośredniej, jeżeli w wyniku badania, o którym mowa w ust. 1, nie stwierdzono obecności włośni. W przeciwnym przypadku mięso należy uznać za nienadające się do spożycia przez ludzi.

Stosownie do § 24 podmiot prowadzący działalność w zakresie produkcji tusz lub podrobów pozyskanych ze zwierząt łownych przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej prowadzi i przechowuje dokumentację, zawierającą informacje o przeprowadzonych badaniach na obecność włośni oraz przechowuje ją przez rok następujący po roku, w którym została sporządzona, i udostępnia się na żądanie właściwego powiatowego lekarza weterynarii.

W związku z powyższym zwracamy się z prośbą o każdorazowe zapisy w załącznikach dostarczonych z niniejszym pismem .

Powiatowy Lekarz Weterynarii
W Gliwicach

Tomasz Wysocki

